

Cultura & oci

www.diariandorra.ad

REPORTATGE | L'INVENTARI DEL MATERIAL TÈCNIC AVANÇA, AMB VISTA AL FUTUR MUSEU

Radio Andorra en 1.001 objectes

Sortosament, a Radio Andorra van ser poc amics de llançar coses, material tècnic del qual no es desprenien encara que anés que-

dant obsolet. Sortosament perquè permet realitzar un recorregut històric per quatre dècades de radiofonia.

A. D.
Andorra la Vella

Mireia Garcia, responsable de l'equip que treballa en l'inventari que es du a terme a l'històric edifici encampadà, apunta les "al·lucinants làmpades de mercuri" com un dels seus objectes predilectes entre els cinc centenars que han netejat, catalogat, fotografiat i descrit curosament en fitxes fins al moment. "És impressionant, i més ho devia ser quan estava en funcionament", considera, mentre mostra un d'aquests estris antics -van estar en funcionament en la primera etapa, del 1939 a principi dels seixanta-, que servien per rectificar el corrent elèctric, fer que fos continu, sense pujades i baixades.

És clar que ni ella ni la resta de l'equip de l'empresa Retoc -les historiadores i restauradores Cristina Yúfera i Ingrid Forell- tenien coneixements d'electrònica suficients per enfrontar-se als aparells que havien de descriure. Per això els assessoren dos tècnics: Josep Villasevil, que va ser cap del departament de radiodifusió a l'STA, i Donato Reolid, que havia tingut al seu càrrec el manteniment de l'emissora (i posteriorment, la de Sud Radio). També els ha donat un cop de mà Miguel Castillo, operari de Radio Andorra durant molts anys que s'hi va oferir de manera espontània.

TRAIENT L'ENTRELLAT

Amb ells i l'abundant documentació tècnica conservada -de manuals a informes de les empreses subministradores- a banda de la recerca per Internet van traient l'entrellat a tota la maquinària: cada peça que-

Una de les membres de l'equip de restauradores de Retoc treballant en l'inventari. Al detall, la làmpada de mercuri.

XAVIER PUJOL

da datada, documentada des de la procedència, i s'explica per què servia. I s'han trobat en un estat de conservació "força bo": brutes de greix i de pols i amb el desgast propi de l'ús generalment, però no gaire tocadetes per la corrosió malgrat els anys que l'edifici va estar en estat de semiabandonament. S'han anat trobant amb transformadors, condensadors, voltímetres i d'altres elements dels circuits elèctrics necessaris per mantenir en funcionament l'emissora, a banda d'elements específics, com els moduladors.

Però encara hi ha prou feina per endavant -Cultura decidirà en

Molt material es guarda a la cripta de Meritxell

quantas fases es realitza l'inventari, de moment ha acabat la primera i el 12 s'adjudicarà la segona-, però d'estrís n'hi ha abundantment: al pis inferior també es guarda tot el material que va arribar des del Roc de les Anelles, en aquest cas material dels estudis -de micros i taules de mescla a micròfons-. Un equipament que es va traslladar abans de l'incendi que va arrasar aquell edifici a principi dels noranta i que ha estat emmagatzemat tres dècades tranquil·lament.

Encara hi ha un tercer conjunt de materials acumulats a la cripta del santuari de Meritxell. Procedeixen,

explica Berna Garrallà, cap de l'àrea de Conservació del Patrimoni, del xalet de Sud Radio a Encamp, les instal·lacions des d'on es van fer les primeres emissions, un edifici propietat del comú que ja fa anys que es va enderrocar. Per sort es van poder rescatar els equipaments.

Molt material, en conjunt, que es remunta als primers dies de l'emissora. "Ho guardaven tot i tenien molt en estoc per reposar perquè no era fàcil d'abastir-se i perquè ells mateixos s'ho feien i arreglaven tot al taller", apunta Garrallà. Una sort per al futur museu de la ràdio i les generacions que el visitaran.